

ZARZĄD

Warszawa, dnia 6 maja, 2020 roku.

Instrukcja organizacji nabożeństw adwentystycznych w okresie stanu epidemii

Zgodnie z **rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii** (Dz.U. poz. 697):

„Do odwołania ustanawia się czasowe ograniczenie (...) sprawowania kultu religijnego w miejscach publicznych, w tym w budynkach i innych obiektach kultu religijnego” (§ 7 ust. 1 pkt 2).

„Ograniczenia, o których mowa w § 7 ust. 1 (...) pkt 2, polegają na obowiązku zapewnienia, aby do odwołania: a) trakcie sprawowania kultu religijnego, w tym czynności lub obrzędów religijnych, w budynku użyteczności publicznej przeznaczonym na potrzeby kultu religijnego znajdował się 1 uczestnik na 15 m² powierzchni tego budynku, oprócz osób sprawujących kult religijny, z wyjątkiem takiego budynku o powierzchni mniejszej niż 75 m², w którym dopuszcza się jednoczesne przebywanie 5 uczestników, oprócz osób sprawujących kult religijny (...)” (§ 8 ust. 1 pkt 3).

„Do odwołania nakłada się obowiązek zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego (...), ust i nosa (...) w budynkach użyteczności publicznej przeznaczonych na potrzeby: (...) kultu religijnego (...)” (§ 18 ust. 1 pkt 2 lit. b).

„Obowiązku określonego w ust. 1 nie stosuje się w przypadku: (...) 3) osoby, która nie może zakrywać ust lub nosa z powodu stanu zdrowia, całościowych zaburzeń rozwoju, zaburzeń psychicznych, niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym, znacznym albo głębokim, lub osoby mającej trudności w samodzielnym zakryciu lub odkryciu ust lub nosa; okazanie orzeczenia lub zaświadczenia w tym zakresie nie jest wymagane; (...) 7) sprawującego kult religijny podczas jego sprawowania (...)” (§ 18 ust. 2 pkt 3 i 7).

„Do odwołania zakazuje się: 1) organizowania zgromadzeń w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach (...); 2) innych niż określone w pkt 1 zgromadzeń organizowanych w ramach działalności kościołów i innych związków wyznaniowych oraz imprez, spotkań i zebrań niezależnie od ich rodzaju, z wyłączeniem spotkań danej osoby z jej osobami najbliższymi w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny lub z osobami najbliższymi osobie, z którą pozostaje we wspólnym pożyciu” (§ 14 ust. 1).

„Ograniczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie stosuje się do spotkań i zebrań związanych z wykonywaniem czynności zawodowych lub zadań służbowych, lub pozarolniczej działalności gospodarczej, lub prowadzeniem działalności rolniczej lub prac w gospodarstwie rolnym” (§ 14 ust. 2).

ZARZĄD

W związku z powyższym Zarząd Kościoła w porozumieniu z zarządami diecezji zaleca, co następuje:

I. Zasady organizacji nabożeństw

1. Zbory, na podstawie uchwały rady zboru, mogą organizować nabożeństwa jedynie z uwzględnieniem przepisów powyższego rozporządzenia oraz ogólnie panujących zasad bezpieczeństwa epidemicznego. Rada zboru powinna o decyzji poinformować właściwą diecezję.
2. W czasie nabożeństwa w budynku przeznaczonym na potrzeby kultu religijnego o powierzchni większej niż 75 m² znajdować się może 1 uczestnik na 15 m² **powierzchni tego budynku**, oprócz osób sprawujących kult religijny.

Do powierzchni budynku kultowego należy zaliczyć powierzchnię wszystkich pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych (np. szatnia, pokoje katechetyczne, hole, balkony, korytarze, klatki schodowe), z których korzystają wierni podczas nabożeństwa, z oczywistym wyłączeniem powierzchni mieszkań prywatnych oraz pomieszczeń gospodarczych (np. strychy, piwnice).

Z przepisu nie wynika, że wszyscy uczestnicy muszą być w trakcie nabożeństwa rozlokowani na całej tej powierzchni budynku. Większość z nich powinna znaleźć swoje miejsce w głównym pomieszczeniu kultowym, jednak z zachowaniem przyjętego powszechnie bezpiecznego dystansu 2 m od innych uczestników. Zachowanie takiego dystansu daje w istocie każdemu z uczestników nabożeństwa nawet więcej niż 15 m² wolnej przestrzeni wokół niego. Jednak ze względów bezpieczeństwa zdrowotnego sugeruje się wykorzystanie wszystkich dostępnych pomieszczeń, o ile są wyposażone w nagłośnienie lub inne urządzenia audiowizualne, co pozwoli na jeszcze większe rozgęszczenie wiernych podczas nabożeństwa.

3. W czasie nabożeństwa w budynku przeznaczonym na potrzeby kultu religijnego o powierzchni mniejszej niż 75 m² przebywać może jedynie 5 uczestników, oprócz osób sprawujących kult religijny.

Wobec tak drastycznego ograniczenia przepisem prawa liczby uczestników nabożeństwa sugeruje się włączenie do sprawowania kultu (prowadzenia nabożeństwa) nieco większej niż zazwyczaj liczby wiernych, gdyż te dodatkowe osoby nie wliczane są do dopuszczalnego 5-osobowego limitu uczestników nabożeństwa. Jednak nie może się to odbyć kosztem zmniejszenia bezpiecznego dystansu 2 m pomiędzy wszystkimi uczestnikami nabożeństwa.

4. W celu zaspokojenia potrzeb religijnych wszystkich ochrzczonych i nieochrzczonych wyznawców Kościoła, a także innych osób mających wolę uczestniczenia w nabożeństwach adwentystycznych, zbory mogą rozważyć organizowanie w sobotę więcej niż jednego nabożeństwa. Można też wykorzystać piątkowy wieczór.

ZARZĄD

5. W celu określenia potrzebnej ilości nabożeństw lokalny zbor powinien określić:
  - a) powierzchnię budynku przeznaczonego na kult religijny;
  - b) ilość osób, które zgodnie z rozporządzeniem może uczestniczyć w jednym nabożeństwie w danym budynku;
  - c) ilość nabożeństw w ciągu jednej soboty, biorąc pod uwagę możliwości organizacyjne zboru, szacowaną liczbę osób, które chciałyby uczestniczyć w nabożeństwach danej soboty, oraz możliwości zapewnienia obsługi tych nabożeństw przez usługujących;
  - d) imienny wykaz osób (po uprzednich konsultacjach), które przyjdą na określone nabożeństwo danej soboty.

6. Zbór organizujący nabożeństwo powinien zadbać o:
  - a) przestrzeganie bezpiecznego dystansu 2 m pomiędzy uczestnikami nabożeństwa (co nie dotyczy rodziców sprawujących opiekę nad dziećmi do 13 lat oraz opieki nad osobami z orzeczeniem o niepełnosprawności, lub osobami, które ze względu na stan zdrowia nie mogą poruszać się samodzielnie);
  - b) przestrzeganie przez jego uczestników obowiązku zakrywania twarzy i nosa, z wyjątkiem osób sprawujących kult religijny (prowadzących nabożeństwo) podczas jego sprawowania oraz osób, które nie mogą zakrywać ust lub nosa z powodu stanu zdrowia, całościowych zaburzeń rozwoju, zaburzeń psychicznych, niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym, znacznym albo głębokim, lub osób mających trudności w samodzielnym zakryciu lub odkryciu ust lub nosa;
  - c) przestrzeganie dopuszczalnej rozporządzeniem liczby uczestników nabożeństwa (zbór powinien wyznaczyć w tym celu diakonów odpowiedzialnych za wpuszczenie na nabożeństwo dopuszczalnej liczby jego uczestników).
  - d) umieszczenie na drzwiach kościoła lub innym widocznym miejscu informacji o ilości osób, które mogą brać udział w nabożeństwie, oraz o godzinach nabożeństw, w przypadku, gdy zbór organizuje ich więcej;
  - e) zapewnienie środków higienicznych (mydło, ręczniki papierowe, środki dezynfekujące);
  - f) dokładne wietrzenie budynku pomiędzy nabożeństwami, a w miarę możliwości zdezynfekowanie toalet po każdym nabożeństwie;
  - g) w razie konieczności oznaczenia miejsc siedzących, które będzie można zająć, by zachować bezpieczny dystans, ewentualnie wyniesienie „niepotrzebnych” krzeseł.
  - h) minimum godzinną przerwę pomiędzy kolejnymi nabożeństwami.

7. Duchowni i inne osoby prowadzące nabożeństwo, gdy nie sprawują kultu (nie prowadzą nabożeństwa), powinni zakrywać usta i nos.

8. W miarę możliwości technicznych zборы powinny zadbać o transmisję internetową nabożeństwa w celu możliwości obserwowania uroczystości w rodzimym zborze przez wyznawców, którzy nie mogą fizycznie w nim uczestniczyć.

ZARZĄD

9. Ze względu na bezpieczeństwo osób starszych, w miarę możliwości zboru i życzenia wyznawców, zbor może zorganizować oddzielne nabożeństwo wyłącznie z udziałem osób powyżej 65 roku życia, jednak nie zabraniając tym osobom udziału w innych nabożeństwach.
10. Rodzice podczas nabożeństwa powinni otoczyć swoje dzieci szczególną opieką, aby nie poruszały się swobodnie po miejscu zgromadzenia, poza udaniem się na zajęcia dla dzieci przeznaczone.
11. W nabożeństwie nie powinny uczestniczyć osoby z charakterystycznymi objawami zakażenia koronawirusem (temperatura powyżej 38°C, kaszel, duszności) oraz osoby cierpiące na choroby przewlekłe, zwłaszcza związane z chorobami dróg oddechowych oraz nadciśnieniem.

II. Przebieg nabożeństwa

1. Osoba prowadząca nabożeństwo już na jego początku powinna poinformować uczestników o konieczności zachowania podstawowych zasad bezpieczeństwa epidemicznego (zachowanie dystansu, zakrycie ust i nosa, unikanie uścisków i podawania sobie rąk).
2. Starszy zboru (lub inna upoważniona przez niego osoba), jako odpowiedzialny na mocy *Prawa zborowego* za organizację nabożeństwa, ma prawo do przerywania nabożeństwa, a nawet wezwania organów porządkowych, w przypadku uporczywego łamania zasad bezpieczeństwa sanitarnego przez jego uczestnika lub uczestników.
3. W sytuacji organizacji większej ilości sobotnich nabożeństw zaleca się, aby nabożeństwa miały krótszy przebieg.

Proponowany porządek dwugodzinnego nabożeństwa:

• Rozpoczęcie nabożeństwa (pieśń, psalm, modlitwa)	10 min
• Doświadczenia i refleksje misyjne	10 min
• Studium Biblii (lekcja szkoły sobotniej)	30 min
• Pieśń, modlitwa, tekst wprowadzający do kazania	10 min
• Ogłoszenia i dary (podwójne w jednym czasie)	5 min
• Kazanie (i ewentualne kazanie dla dzieci)	40 min
• Zakończenie nabożeństwa (pieśń, modlitwa)	5 min
• Rozejście się uczestników	10 min

W proponowanym porządku nie została przewidziana przerwa. Dzięki temu ogranicza się możliwość przemieszczania się wiernych (a zatem również niebezpiecznego zmniejszania bezpiecznego dystansu między nimi), a także skraca się nabożeństwo, co ułatwi organizację większej ilości nabożeństw w ciągu jednej soboty.

Proponowane godziny nabożeństw: 8-10, 11-13, 14-16, 17-19.

ZARZĄD

4. Studium Biblii w szkole sobotniej powinno być prowadzone w jednej klasie zza kazalnicy, chyba że warunki lokalowe danego zboru umożliwiają na zorganizowanie klas z zachowaniem bezpiecznego dystansu między ich uczestnikami.
5. Zasady organizacji zajęć dla dzieci oraz organizacji Wieczery Pańskiej zostaną określone w odrębnej instrukcji.
6. Do momentu opracowania instrukcji organizacji Wieczery Pańskiej należy się wstrzymać z jej organizacją.
7. Po zakończeniu nabożeństwa uczestnicy powinni opuścić budynek w krótkim czasie, ale w taki sposób, aby zachować bezpieczny dystans między wychodzącymi.
8. Decydując się na organizowanie nabożeństw, należy wziąć pod uwagę nie tylko istniejące obostrzenia prawne, ale także takie czynniki jak: stopień zdyscyplinowania wyznawców, skuteczność egzekwowania ograniczeń, ryzyko finansowe ewentualnych kar czy bezpieczeństwo epidemiczne wiernych korzystających z transportu publicznego.
9. W przypadku osób nieposiadających własnego transportu (głównie osoby starsze) należy w miarę możliwości zapewnić im bezpieczny transport prywatny (w takiej sytuacji konieczne jest korzystanie w samochodzie z maseczek), żeby nie musiały korzystać z transportu publicznego.

III. Nabożeństwa domowe i na wolnej przestrzeni

1. Zgodnie z przepisami rozporządzenia nabożeństwa domowe są możliwe jedynie w gronie rodzinnym, jako że zakazane są wszelkie spotkania, niezależnie od ich rodzaju, z wyłączeniem spotkań z osobami najbliższymi lub z osobami najbliższymi osobie, z którą pozostaje się we wspólnym pożyciu.
2. W takich rodzinnych nabożeństwach może uczestniczyć duchowny, jako osoba usługująca, gdyż jego obecność na takich spotkaniach wiąże się – jak mówi rozporządzenie – z wykonywaniem czynności zawodowych lub zadań służbowych.
3. Niedozwolone jest organizowanie nabożeństw na wolnej przestrzeni, nawet z zachowaniem bezpiecznej odległości, gdyż miałyby one charakter zgromadzeń, które w stanie epidemii są zakazane, nawet jeśli organizowane są przez Kościoły.